

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Joi'a si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu 2 1/3 galbini mon. sunatoria.

Anulu XXXVI.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 6 cr. Tace'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 80.

Braslovu 2 Novembre 21 Octobre

1873.

Braslovu 30 Oct. n. 1873.

II. Libertatea constitutiunei maghiare.

Amu disu in numerulu trecut, ca nu póte fi crima pentru unii, ceea ce este virtute pentru altii, ca moralea inaltului principiu de dreptate nu póte avé dóue doctrine, un'a pentru turme si alt'a pentru pastori.

Petrungi de aceste principia nu potemu calificá actele maghiare facia cu romanii transilvaneni de catu, cá o incercare de reimprospetarea legiloru de trista memoria din seculii XVI—XVII, cari decretara sterpirea din radecina a poporului romanu (de extirpatione radicali populi valachici, item de Valachorum progenie a stirpe delenda).

Prenderea advocatului Ar. Densusianu este unu actu ce atinge natiunea romana, elu atesta atitudinea maghiara facia cu romanii si introduce promulgarea legiloru martiali asupra aspiratiuniloru de egalitate natiunale.

Din acestu punctu de vedere, natiunea romana nu póte privi cu sange rece desmormentarea traditiuniloru vechi, ca-ci ea nu póte se renuncia la individualitatea sa, la drepturile sale de viétia si libertate.

In persecutiunea barbatiloru nostri natiunali vedemu atacate nu numai onórea, déra si viétia nóstra natiunale si de aceea cauta se protestamu solemn in contra orce acte despotice si arbitrare.

E tristu, déra adeveratu, ca amu ajunsu la punctulu, in care noi romanii stamu in faci'a unui processu nou de natiunalitate, agitatiunile spiriteloru crescú pre dí ce merge si reconciliarea interna devine totu mai ilusoria.

Tractati cá unu poporu afara de lege (hors la loi) vomu suferi consecintiele fortiei majore, déra vomu pastrá in anema totu-deauna convictiunea, ca ni s'a facutu nedreptate, si nu vomu poté simpatisá nici odata neci vomu poté iubi pre asupritorii nostri.

In daru inse au se fia tóte opintirile desperate; astadi nu mai póte reinviá imperiulu umilintiei si alu sclavagiului ce a degradatu pre omu si in deosebi pre popórale Austriei; scientiele si luminele seculului nostru au desvoltatu pre cumu in omu asiá si in popóra sentiulu conservatiunei proprie prin libertatea progresseloru, iubirea de familia, de limba, de credentiele si traditiunile sale.

In specie trecutulu nostru ne arata, ca noi suntemu unu poporu adeveratu natiunale, ca de 18 seculi amu remasu totu romani ori cate adversitati, intrigi si asupriri au venitu asupra nóstra.

Terorismulu vechiu nu au avutu altu efectu la romani, de catu o ura neimpecata, o aversiune justa pentru impilatori.

Aceste proprietati genetice ale natiunei romane ar' trebui se fia nesce lectiuni instructive pentru domnii maghiari, cari in splendórea marirei de astadi se paru a si fi uitatu cu totulu de sene si de obligatiunile catra conlocuitori.

Unu sistemu politicu intemeiatu pe dreptulu celui mai tare, pe distrugerea natiuniloru de alta limba, ne avendu basa in dominiulu moralei, fiendu in contra legiloru naturei, in locu de a introduce armoni'a, va escitá pasiunile, in locu de a stabili ordinea, va accelerá destructiunea, si in modulu a-

cesta persecutiunile si inchiderea barbatiloru nostri natiunali este numai sorgintea calamitatiloru si momentulu fericirei comune.

In modulu acesta libertatea constitutiunei maghiare. care asecura poporului maghiaru tóte beneficale, ér' celoru-alalta natiuni se manifesta in asupriri, persecutiuni si inchisori, ne presinta imaginea cea mai funesta.

Scimu fórté bene, ca in an. 1848 au cadiutu caus'a maghiara pentru ca au fostu intemeiata pre legende si pre ambitiuni estravagante; astadi déca aceea -si va cercá radimulu seu érasí numai pre illusiuni si inchisori, si va caseigá érasí numai poteri negative, nu trebuie se fimu profeti cá se potemu precalculá unu finitu tragicu din multe parti.

Maghiarii se nu-si uite, ca ceea ce a fostu posibilu imperiului romanu in epoc'a grandetiei sale este cu multu mai posibilu unui poporu in infantia cumu suntu densii si va veni tempulu candu densii voru se aiba lipsa de ajutoriulu poporului romanu, pre care astadi lu instrainéza dela sene.

Noi nu potemu lasá intru atata numai caus'a de inchidere a advocatului Ar. Densusianu pe catu e caus'a nationale, ci trebuie se facemu pasii necesari la Maiestate, se vedemu, ca merita natiunea romana pentru aপরera drepturilolu sale o astufeliu de tractare si ca óre acést'a este recompens'a pentru servitiale si credenti'a sa catra tron, si patria cá si aপরera drepturiloru de existintia nationale se ni se compute de tradare?! —

Serbi'a si poterea sa armata.

Constellatiunile politice din Bosni'a, manifestatiunile din fostulu confiniu militariu, cochettiari' unguriloru cu serbii din Serbi'a si in acelasiu tempu pressiunile exercitate contra serbiloru din Slavoni'a si Banatu, au datu diariului „Neue freie Presse“ dela Vien'a ocaziune binevenita, cá in nr. din 19 Octobre se publice cateva date authentice despre poterea armata a Serbiei si despre spiritulu preste totu bellicosu alu poporului serbescu, carele necumu se fuga de arme, déra cautandu le cauta, incependu dela etatea copilariei de 12 ani. Écca acele date.

Territoriulu Serbiei proprie, precatu s'a emancipatu de sub rob'i'a turcésca, este numai de 791 miliarie austriace patrute, cu 1,224.000 de locuitori. Din acestia, 130 mii pórtá arme, pe care le sciu manu' fórté bine. Din acestia, 74,500 facu asiá numit'a armata de operatiune, exercitata cumu se cade, si gat'a de a esi ori-candu pe campulu sangelui. Din acést'a érasí, numai 6550 cu 230 officari, 150 cai, 48 tunuri de campu si 36 tunuri mici de munte se afla in servitiu permanente, adeca numai pe cati se credu a fi necesari pentru sustinerea securitateri interne si apararea fruntarielor de incursiuni talcharesci. Tienerea acestei armate costa numai 152,9670 fl. asiá, in catu restulu venituriloru tieriei pana la sum'm'a totale de 567,8650 fl. v. a. (in argentu), remane pe fia-care anu pentru coperirea celoru-lalte spese ale statului. In arsenalulu dela Craguievatiu se afla 540 tunuri si 8 mitraliése montate gat'a; éra fabric'a de tunaria póte se scótiá pe fia-care septemana cate 2 tunuri provediute cu tóte cele necesarie. Puscele sunt mai tóte de renumit'a systema americana

Peabody, si — bine se insemnamu, acelea pusce nu se mai cumpara din strainatate, ci se facu acasa, in tíera.

Serbii au una scóla buna de artilleria, alt'a totu asiá de buna, cá cursu centrale pentru formarea officiariloru. Mai multi officari teneri se tramitu in strainatate cu scopu cá se'si castige si mai multe cunoscintie theoretice si practice din artea militaria. Servitiulu militariu tiene la serbi dela 20 pana la 50 de ani; la exercitiu generale inse esu numai cate 25 de dile pe fia-care anu, in care timpu se facu evolutiuni bellice in regimente, brigade si corpuri. Tier'a intréga este impartita in 6 districte seu teritorie militare. Servitiulu de armata in linia, de militia teritoriale (landwehr), de scolarea glóteloru este separatu si la ei, cá in tempurile mai vechi, cá in Elveti'a, Americ'a septentrionale si cá in alte catev'a staturi. Pucinií officari cati se afla in servitiu activu, sunt multu mai bene platiti decatu, spre ecs. cei austriaci asiá, in catu pre candu unu sublocotenente (Lieutenant) austriacu are 600 fl. v. a. in papiru, celu serbescu trage 720 fl. in argentu. In fia-care comuna este scóla, in care tenerimea se deprende in arme si invetia regulamentele sub conducerea si instructiunea unui subofficiariu vechiu din cei mai buni.

Tóte acestea mari inaintari in artea militaria serbii le facura in cursu de mai multi ani, fora multu agomotu, fora parade si vorbe mari laudatóse, ci ei tacura si facura. In fine vecinii desco-perira, ca dieu serbii potu se scotia peusioru si la ori-ce casu preste 74 de mii in linia de bataia, totu soldati valorosi, bine nutriti si essercitati, carii totu-odata sciu pentru ce se batu, pentru ce 'si versa sangele si isi sacrifica viétia; ei adeca sciu, ca au patria, pe care o numescu patria loru Serbi'a, si ca se batu cá serbi pentru serbi. Cosmopolitismulu la serbi este unu sunetu golu, cá si sunetulu unei óle crepate. Ei sciu serbu si mai multu nimicu, si pare-se, ca dela ei a trecutú proverbialu la romanii din Banatulu Craiovei: „Mila 'mi e de tóta lumea, de mene inse mi se rupe anima.“

De aici se potu esplicá mai bene cá din oricare alte conjecturi, complimentele aproape neastep-tate, cu care a fostu receptu junisiorulu principe Milanu anume la Vien'a si la Parisu. Ce se faci ómeniloru, arm'a pusa in mana de omu sanetosu, insufla respectu. Totu din aceea impregiurare semena, cá in fine s'au indemnatu si moldoromanii de cativa ani 'ncóce, cá se iè armarea tieriei de lucru fórté seriosu, din care cauza vedemu si pe la comunele rurale exercitandu pe juni si barbati in arme si invetiandu regulamentele in dumineci si serbatori in totu coprinsulu tieriei. Tóta Europ'a este armata pana in denti, seu cumu se dice, din crescetu pana in talpi; tierile dela Dunarea de diosu inca trebuie se se armedié cu ori-ce pretiu si pentru ori-ce eventualitati, de care ori-catu ar' dorí poporale pacea si securitatea, se temu totusi acumu cá si mai inainte, si tóte convenirile amicabile ale monarhiloru si ale diplomatiloru nu sunt in stare de a respandí ingrijarea si temerile fundate pe experientia indelungata. Pacea stabile este visulu filosofiloru, ér' bellulu este histori'a omenimei (Segur).

Unu atentatu alu comitetului comitatensu alu Solnocului din leintru contra subsistentiei poporului romanu in favorulu scólei civile redicunde in Deesiu. —

Ómeni ai seclului alu XIX-lea, noi ne-am angagiatu din inceputu la lupta pentru progressu in cultura si civilisatiune si pururea alliatu cu progressistii amu aperatu tendintiele lor benevole si umanitarie, tendiendu si noi impreuna cu ei prin continuá desvoltare si perfectionare la apogeulu culturai si alu civilisatiunei si astufeliu si alu adeveratei glorie a veri-ce natiuni si patria — si din acestu punctu de vedere nu amu potutu privi fara de multamire sufletésca nici unu pasu facutu pre calea progressului, nici amu remasu indiferenti la versulu, care ni-au cerutu ajutoriulu si spriginulu nostru in acésta cale; — amu semtitu inse de alta parte o mare machuire sufletésca, candu amu vedutu ómeni cu precepere si intielegintia a se folosi de cuventulu progressu, cá de o masca sub care si prin care se póta injugá séu chiaru ucide existintia unei alte natiuni séu poporatiuni.

Tacemu de asta-data de artiel. 38 din 1868, de ajunsu scarmenatu acumu nunumai de catra confratii nostri, ci si de catra toti ómenii de bine; vorbimu singuru de incercarea comitetului comitatensu alu Solnocului din leintru de a redica o scóla civile in Deesiu pe grumadii si din sudórea mai multa a romanului spre alu maghiarisá cu planu. —

Comisiunea esmissa din ultim'a adunare generala a comitetului comitatensu alu Solnocului din leintru intre alte proiecte propune si acea, cá se se edica, cumca „poporatiunea comitatului doresce ardinte cá in Deesiu se se redice in celu mai scurtu tempu o scóla civila si apretiuindu marimea sacrificialoru, (?) cari orasiulu Desiului a offeritu dejá spre ajungerea acestui scopu si luandu in consideratiune, ca cu multu mai mare folosu va lua din acésta scóla poporatiunea intréga a comitatului decatu dór' chiaru insusiu orasiulu: e gat'a a ajutá si cu sacrificia realisarea aceleia, spre care scopu offere la tempulu seu spre dispositiunea statului din capitalulu de rellutiunea sarcineloru publice comitatense, remasu din anulu trecutú si crescutu frumosu dér' inca neesecutatu, o suma de 20,000 fl. v. a. si afara de acea sustiene, ca se se esecute si hotarirea acea a adunarei generale din anulu 1870 a comitetului permanentu, ca adeca va colucrea atatu cu lucru de mana catu si cu carulu la edificarea acestei scóle — si ca pre langa notificarea acestei hotariri se se recerce totu-odata Escelent'a Sa Ministrulu instructiunei publice, cá cu ajutoriulu acestoru sacrificia supra insemnate si totu cu asemenea zelu offerite din partea orasiului si a comitatului se se indure a mediuloci cu influintia sa, cá acésta scóla civila se se redice si ajusteze in celu mai scurtu tempu corespundietoriu § 80 a Art. de lege 38 din 1868. —

Cine se nu observe in acésta propunere a comitetului comitatensu o greutate si sarcina nóua pusa pre umerii bietului poporu romanu, care forméza cea mai mare parte a poporatiunei acestui comitatu si este fórte pucinu representata in comitetulu comitatensu este adeseori ingreunata cu sarcine nedrepte séu chiaru nesuportabile, fara de scirea séu convoirea sa — precumu s'a intemplatú si cu ocasiunea acestei propuneri, care pre langa tóta opusetiunea si contradictiunea pucineiloru membri romani ai comitetului comitatensu a fostu redicata la valóre de conclusu, asceptandu confirmarea si realisarea ei nnumai dela escelsulu Ministeriu alu instructiunei publice, — la care singuru ne suntu indreptati si ochii nostri ecorandu annullarea acestei decisiuni ingreunatórie de poporu si nedrepte.

Déca Deesiulu urmandu Art. de lege 38 din 1868, care in § 67 deobléga pre comunele mai mari, caroru le permitu poterile materiale, cá in locu de scóle populari si superióre se infintieze si sustiena pentru toti locuitorii comunitatii fara deosebire de religiune scóle civile“ a si tensu insusiu cu poterile sale proprie — presu-

punendu, ca acelea i-ar' permite — a-si redica o scóla civile catu de marétia, atunci noi i-amu fi laudatu numai tendenti'a de progressare, ma déca ni se cerea cá individi privati l'amu fi si ajutatu dupa potentia in acésta lucrare progresista, — dér' candu elu semtiendusi nepotenti'a sa materiala ingamfatu inse de alta parte de mandri'a celui mai vechiu orasiu ungurescu — cumu -lu numescu nemesii lui locuitori — si de dorinti'a de a se inaltia si mari, tende prin mediulocirea de astufeliu de decisiuni ingreunatórie de poporu si nedrepte din partea comitetului comitatensu — a se redica si inaltia pre spatele si spinarea nóstra, cari prin vitregia timpuriloru si multimea dariloru amu ajunsu a fi storsi pana la medua; nu potemu a nu ne redica vocea nóstra contradicatóre in publicu in favorulu bietului poporu, din a caruia crunta sudóre ne nutrimu cu toti: cerendu mantuinti'a lui de acésta sarcina grea dela inaltulu Ministeru alu cultului prin annullarea acestei decisiuni nedrepte si nerealisabile. — Nedrepte — dicemu — pentrucu ea tende a inaltia orasiulu ungurescu a Deesiului din sudórea crunta a poporatiunei intregi a acestui comitatu, care mai eschisivamente este romana si care e ajunsu si pana acumu la o stare atatu de miséra incatu e gat'a a lua lumea in capu, neavendu din ce se sustiené de pe o di pe alt'a . . . Si intru adevuru, unde este ecuitatea si umanitatea acea, care se concéda a se indetori o poporatiune, care nu are in cea mai mare parte a sa nici pana de tóte dilele si numai cu sacrificarea bucaturei din gura e in stare a suportá greutatile publice ale tieriei, cá se mai suscépa asupra-si greutati si sarcine private nesuportavere si indetori neimplinivere, cá cea din decisiunea mai susu citata a comitetului comitatensu, si unde este legea acea, care se indreptatésca pe comitetulu comitatensu a pune astufeliu de sarcine poporatiunei comitatense . . . — Candu poporulu intregu alu acestui comitatu gemo sub greutatea sarcineloru multifarie si cauta in cutrou o va luá, déca gatandui-se si ultim'a bucatura de pane, nu va avé cu ce -si sustiené pana mane soci'a flamenda si pruncii micutiei, cari si adi plangu de fóme indelungatu — pana capeta o bucata de pane, atunci chiaru cá din pamentu resare ide'a frumósa si sublima de a impune totu acestui poporu, cá se aduca sacrificia pre altariulu nou-edificandei scóle civile din Deesiu, care apoi pentru aceste sacrificii la tempulu seu ei va reversá darurile si benecuentarile sale, numai maghiarisatóre chiaru de petrii si bolovanii. Unde este aici dreptate, unde ratiune si ecuitate?

Dér' se mergemu mai departe:

offerese in numele comitatului intregu, pre care atatu de parintiesce -lu representa — in favorulu acestei scóle 20.000 fl. v. a. din relutiunea sarcineloru publice. — Ei bine déca sarcinele publice si relutiunea lor ar' fi in liber'a dispositiune a comitetului comitatensu, atunci n'auru avé nemicu in contra acestui punctu alu decisiunei, dér' lucrulu sta cu totulu altu-cumu, ca-ci artiel. 20 § 2 alu statuteloru comitatense statoresce, cu sarcinele publice si relutiunea lor se se folosésca spre facerea si sustienerea drumuriloru tieriei si a comitatului si numai in casuri extraordinarie spre facerea drumuriloru secundarie si spre alte scopuri, ér' drumurile de tíera si cele ale comitatului in acestu comitatu la asiá desolatiune enorma ajunsera, incatu e fórte dificila si neplacuta calea, ér' de alta parte mai multu de 50 sate suntu, intre cari nefiendu decatu drumuri de otaru, comunicatiunea e aprópe imposibila. — Acestea trebue se le aiba mai antaiu inaintea ochiloru comitetulu comitatensu si numai, dupa ce acestea le-ar' fi intocmitu si asiediatu in statu bunu, se fia cautatu a folosi sarcine si greutati publice spre interesu si folosu mai multu privatu facundu in favórea nou-edificandei scóle civile a Deesiului(reimpusa de lege numai la casulu, candu i-ar' permite poterile materiale) nobil'a sacrificare si offerire a celoru 20,000 fl. v. a. din re-

lutiunea sarcineloru publice, déca acestea intru adevuru ar' existe óre undev'a si nu ar' fi in cea mai mare parte numai pre chartia ajunse si acolo numai in urm'a calculeloru necorrecte ale unoru membrii din administratiunea comitetului, pentrucu scimu fora cea mai mica indoieála, ca cele mai multe din aceste mii nu se afla nicaiuri, ér' altele se afla pre la de aceia, cari nu se neci afla mai multu cá locuitori ai acestui comitatu, ci din lipse si necesari enorme parasendu-si cuiburele parentiesci se afla cautandu-si hran'a de tóte dilele in locuri indepartate de caminulu parentiescu, adapostiti prin alte tieri si applicati pre la caile ferrate; ér' altele se afla puse in revasiulu acelor'a, cari si-au facutu destulu detorintiei lor, suportandu sarcinele publice detorite de ei si caroru astufeliu nu le incumbe detorinti'a de a prestá si banii de relutiune ai acelor'a, pentrucu a trebuitu se scia comitetulu comitatensu si ace'a, ca suntu in administratur'a comitatului multi officiali de acei'a, cari neglegu a dá prestatoriloru sarcineloru publice siedulele ratificatórie despre dilele indeplinite séu perdiendu acele date nu voiescu ale recunósce implenirea lor; ér' altii neci nu insémna pre cei ce se infaciosiéza la prestarea sarcineloru publice, ei numai in urma dupa memori'a mai adese falcidatóre deducu o insemnare a acelor'a — ceea ce a datu si dá inca ansa la numeróse processe; — ér' altii suntu apoi si de acelia, caroru le place si fora de a mai cere convocarea comitetului comitatensu a folosi sarcinele publice la lucrulu lor privatu, — cari tóte sciendule si landule in dirépta consideratiune nu se ar' fi espusu la ridicululu de a zdi edificia fondate pre bani imaginati, cari astufeliu avendu-si fundamentulu formatu din ventu si asiediatu in aeru sémena cetatiloru lui Don Quixotte. . . . —

Comitetulu indetoresce mai departe poporatiunea comitatensu de a collucrá cu lucru de mana si cu carulu la edificarea acestei scóle — uitandu la parere greutatile enorme ce jacu pre umerii acestei poporatiuni, care in cea mai mare parte pentru a se mai poté sustiené de pre o di pre alt'a e astrinsa a lucrá pamentele altor'a si a -si cercá lucru chiaru prin alte tienuturi, mergundu mare parte din ei, cumu amu disu si mai susu, pre la caile ferate si cascigundusi astufeliu numai cu mare greutate pana de tóte dilele, cá se nu fia peritori de fóme, dupa ce prin liberalele institutiuni si dispositiuni in favorulu jidovimei s'a sciutu suge poporulu pana la medua de totu succulu, in catu e adusu astufeliu la sapa de lemnu.

Acestea standu asiá,

Appellamu la semtiulu de onóre alu nobilelui orasiu Deesiu provocandu-lu, cá déca i place a se mari si redica se se marésca si redice in poterea bratiiloru sale, — cerendu cu bun'a, de va avé lipsa si ajutoriulu altor'a privati séu comunitati, si noi vomu fi cei de antani, cari ei vomu intende adiutoriulu posibilu, — si se nu amble ponendu prin mediulocirea comitetului comitatensu sarcine si greutati nedrepte si nesuportabile pre umerii miserului poporu alu comitatului; — — — appellamu asemenea si la semtiulu de ecuitate si dreptate alu Inaltului Ministeriu de cultu si instructiune publica cerendui, cá considerandu inecuitatea acestei decisiuni a comitetului comitatensu, precumu si imposibilitatea realisarei aceleia — in folosulu chiaru alu seu si alu tieriei, care are lipsa de poterea si bunastarea poporului pentru a se poté sustiené in bunastare si bunaspore, se benevoiesca a annullá acésta decisiune a comitetului comitatensu, inviandulu pre acest'a, cá in venitoriu urmandu calea ecuitatii si a legalitatii se se ferésca de atari decisiuni asupritórie si impilatórie de poporu si speramu si credemu cu taria, ca Inaltulu Ministeriu nu va lasa, cá viersulu nostru se fia viersulu celui ce striga in pustia, ci ne va ascultá cererea, mantuintu poporulu de o sarcina nedrépta si ne suportabila — ma speramu si acea, ca insusi membrii comitet. comitatensu, vedindu nepotenti'a realisarei decisiunei sale din cestiune, o va retrage, nisuindu a ajutá orasiulu Deesiului in nobil'a

sa năsiintia de înaintare prin ajutoria benevole oferite din parte-si si adunate si de la altii; si acést'a o speramu cu atatu mai vertosu, ca suntemu convinsi si altu-mintrea, ca atatu Inaltulu Ministeriu, catu si orasiulu Deesiu si comitetulu comitatensu sciu, ca nici una institutiune fondata pre sila, fortia si impilare, nu are si nici ca póte se aiba viétia durabila, avendusii sementi'a perirei in sene in-se-si. —

Mai multi fi ai poporului.

Processulu maresialului Bazaine.

REPORTULU

dlii Generalu de Revière.

(Urmarea partii I.)

Madame Bazaine a voitu mai tardiu se întórca sensulu asertiunei facute facia de Keratry; dér' din tóte resulta, ca asertiunea acést'a a corespunsu adeveratelor intentiuni ale maresialului sociu. Deci acést'a ajunsse in fine la ce a staruitu, comandante supremu. Ce a respunsu elu candu a fostu întrebatu de catra judele investigatoriu, ca sub ce conditiuni a primitu comand'a? ca s'a tîenutu unu consiliu de resbelu? ca a avutu elu cunoscintia de situatiunea generala, de positiunile ocupate de catra aríp'a drépta a armatei Rinului? Bazaine a respunsu: „Io amu primitu scirea despre numirea mea in 12 Aug. dupa amédiu. Indata m'amu dusu la imperatulu si iamu spusu, ca are maresiali mai betrani si mai apti cá mine, dece nu lea incredintiatu mai bine acestora comand'a in situatiunea acést'a dificila, dér' nu a fostu cestiune de nimicu atingatoriu de detaiulu servitiului, nici de proiectele alterióre, nici de retragere, nici de cunoscintiele cascigate despre misicariile inimicului. Nici gen. Leboeuf, care era de facia nu a datu vre-o deslucire. Nu s'a vorbitu atunci între noi nici macaru de concentratiunea trupelor in campulu dela Chalons si n'aveamu nici o cunoscintia despre ordinele date in privinti'a acést'a de catra Leboeuf generalulu MacMahon.“ Aici dice reportulu: Tóta reflexiunea pare superflua, in presentia marturisirei ce-o face maresialulu despre negliginti'a, cu care a luat po-setiune de comandantulu seu.“

Trecerea preste Mosel'a, incepe in 12 Aug. dupa ce se decide retragerea mai departe dela Metiu catra Chalons. Reportulu dice, ca la trecerea peste Mosel'a s'au construitu mai multe poduri, decatu au fostu de lipsa, si ca Bazaine, ce e mai neesplicaveru, a fostu atatu de incetu la trecerea acést'a, incatu a lasatu inimicului tempu se -si concentre poterile si se atace armat'a nóstra din nou. Depesie dupa depesie ei tramité imperatulu spre a graibi cu misicarea trupelor. „Inimiculu întrebuintiáza avansulu cascigatu si ne ataca in 14 la Borny. Noi -lu respingemu si trebe recunoscutu, ca inceputulu acést'a alu comandai lui Bazaine promitea multu. Dér' fiindu odata decisi a parasi Metiulu, trebui'a se ne fia mai multu pentru cascigarea de tempu decatu pentru cascigarea unei batalii. Destul de tristu, ca într'unu momentu in care depindea sórtea Franciei de cate-va óre tempu nu s'au luat nici macaru cele mai elementarie mesuri de precautiune.

Reportulu enumera aci cele trei drumuri cari ducea dela Metiu la Verdun; afara de aceste mai stau la dispositi'a lui Bazaine tóte drumurile de feru si telegrafele din Ardeni. Bazaine inse lasa se suie armat'a precipisurile platoului dela Gravelotte; si nici nu -si ia ostenéla macaru a rupe podurile dela Novéaus. Responsabilitatea pentru misicarea acést'a incéta cade pe maresialu si inzadaru se silcesce elu a-o aruncá in spatele siefului statului maioru. In ordinulu seu de marsiu din 14 numesce Bazaine numai unu drumu, pre candu stetéu trei la dispusetiune. Aci cá si atatea ori mai tardiu tîenú in frenu Bazaine si nu vrú se se întielega cu siefulu statului seu maioru gen. Iarras si lucra dupa capulu seu spre detrimentulu întregului. Déca se derimau podurile de noi, ceea ce cerura insusi locuitorii din Novéant si Ars, dér' la a carora prima depesia respunse Bazaine: „As-teptati,“ ér' la a dóu'a nu respunse nimicu, atunci nu ne pomeneamu in 15 de-odata cu ulanii prusiani la Borny si nu vedeamu o bateria prusasca bombardandu cuartirulu generalu imperatescu in Longueville. In 15 statea trupele déjà facia cu forti'a principala a inimicului la Rezonville. Chiaru in acestu momentu arata maresialulu, ca intentiunea s'a nu era a înainta spre Verdun. Si déca

maresialulu ar' fi avutu intentiunea a merge la Verdun, cumu era otaritu in consiliu, de ce nu a datu atunci ordinu generalulu Frossard, care era in Rezonville, cá se recunosce pe inimicu spre a sci catu de tare e? Depunerea unui oficeru superioru dovedesce ca maresialulu nu a fostu nici decumu decisu in 15 Aug. a ajunge, coste ce va costá, la Verdun; adeverat'a sa dorintia a fostu a se curati de tutel'a imperatului. „Maresialulu, dice oficerulu, mi s'a plansu de incurcaturile ce i le face imperatulu prin contra-ordinile cari le da.“ Maresialulu a declarat ca nu voiesce se tréca rílu, ci se remana pe langa Metiu. Ce se póte conchide de aici déca nu aceea, ca Bazaine nu a voitu nici odata se se departa de Metiu? Diu'a de 16 sosi si se vedíú ce mare lupta avuramu a luptá la Gravelotte. Bazaine nu pote decliná dela sine responsabilitatea surprisei, care a marcatu inceputulu bataliei acesteia. „Dupa ce amu facutu acést'a reserva recunoscemu in se candu corpulu II a fostu atacatu bruscu de inimicu sangele rece si întrepiditatea maresialulu a fostu peste tóta laud'a.“ Acum'a nu remase alt'a decatu séu se aruncamu pe inimicu preste Mosel'a, séu se ne retragemu in directiunea nordica.

Nici despre una nici despre alta nu se afla nici o urma in documentele esite dela Bazaine. In depesi'a sa catra imperatulu din sér'a de 16, facú simplu cunoscutu acestuia, ca voiesce a se concentra in Metiu si a se proviantá acolo spre a reluá apoi érasii misicarea de retragere. Asia dér' nu ca nu a potutu se ajunga la Verdun, ci singuru numai grigea de munitiune si proviantu a retienutu pe maresialu in Metiu. Ce este adeveru in asertiunea acést'a dupla cai trebeie proviantu si munitiune?

Reportulu esamina aci, fiinduca momentulu acést'a este decisivu pentru reusit'a întregii campanie, starea lucruriloru catu se póte de strictu. E adeveratu ca Bazaine a primitu dela gen. Soleille unu reportu fórté neodihuitoriu, dupa care munitiunea ar' fi fostu consumata mai pe diumetate. Dér' maresialulu a facutu reu, ca s'a basatu numai pe acestu reportu necesactu si cu usurintia facutu; nici macaru a patra parte a munitiunei nu era consumata; armat'a era inca provediuta cu 80,500 puscaturi de tunu (obus) si arsenalulu din Metiu déca era trebuintia într'o nópte ar' fi mai potutu da o aproviziune de 12,500 puscaturi. Infanteri'a era provediuta preste mesura cu cartusie. Cu totul avea trupele o aprovizionare de 15 milliöne de cartusie. Relativu la proviantu, stá lucrulu inca si mai bine, asia incatu ei lipsá orce pretestu maresialului; trupele erau bine ingrigite, locotenintele generalu Wosff luase tóte mesurile pe întregu drumulu pana la Verdun si in fortaréti'a acést'a erau adunate 600,000 ratiuni pentru armata. Singuru convoiulu cuartirului generalu portá cu sine in 16 sér'a 173,000 de ratiuni de pane si biscnitu, 136,000 de ratiuni de farina si alimente pentru trei dile de viétia de campania pentru tóta armat'a. Cumu dér' se ne potemu facia de acést'a splicá altufeliu purtarea lui Bazaine, dice reportulu, decatu ca maresialulu s'a decisu a nu satisface provocarei de a continuá marsiulu seu? Arsusau dór', dupa ce se parasira positiunile dela Gravelotte si se decise întórcerea in Metiu, nu mai pucinu decatu 2,800,000 ratiuni, cumu arata unu protocolu officialu, numai cá se nu cada in manile inimicului. Motivele cari le aduce înainte maresialulu ar' fi póte de ajunsu sub impregiurari de tóte dilele; dér' de sicuru nu erau de ajunsu într'unu momentu atatu de criticu, in care trebuia se facemu totu ce se potea si se nu pierdemu nici o clipita, spre a tîené deschisa lini'a nóstra de retragere.

Pre candu Bazaine avisa in demanéti'a din 17 Aug. pe imperatulu, ca spera a poté continuá in tempu de dóua dile marsiulu in directiunea nordica, elu si declarase oficeriloru sei, ca, spre a scapá armat'a, nu-i remane alt'a, decatu a se întórce in Metiu. Tóte ordonarile sale din 17 si 18, dovedesce, ca acést'a era intentiunea sa adeverata. Positiunile, cari lea avisatu diferiteloru corpuri de armata, ne esplica chiaru, ca Bazaine si-a diresu singuru numai într'acolo atentiunea, cá se nu se indese inimiculu între elu si fortaréti'a si se-lu oprésca asia in a lui positiune in ea. Totu-odata se jeluesce maresialulu preste mesura la cuartierulu generalu despre reau'a aprovizionare a fortareti'i Metiu cu victualii si munitiune. Urméza diu'a de 18 Aug. si batali'a dela Saint-Privat. — In nrulu viitoriu vomu continuá si fini cu partea I-ma si vomu trece la partea II a reportului. —

Expositiunea unversale dela Vien'a.

(Urmare.)

Thesaurulu Sultanului. Una parte nu mai pucinu interesanta a expositiunii otomane este, fara nici una induoiéla, thesaurulu Sultanului, care contine obiecte de una mare valóre artistica si historica.

Amu mai disu ca la expositiunile dela 1851 si 1869 orientulu nu tramisese de catu nisce monstre incomplete ale productelor sale si pentru a implé acestu golu. Expositiunea din Vien'a ne ofera spectacululu cu totul nou alu diverselor avutii ale orientului pe cari Europ'a nu le cunoscea decatu din audite.

Japonulu are theraurele sale. Romani'a expune si densa thesaurulu dela Petrósa si Turci'a expune thesaurulu Sultaniloru, cari nu se póte vedé la Constantinopole de catu fórté rar. In una curte care se afla între galeri'a turéscá si cea persana, se înalta unu micu chioscu speciale de stilu maurrescu, avendu form'a unei mici turele rotunda, cu dóua usi de intrare si ferestre cu gémlacuri colorate.

Cupol'a este ornata cu una semi-luna, si acolo in acelu interioru decoratu cu multu gustu dupa modulu turcescu potemu examina, in cinci dulapuri cu giamuri, thesaurulu Sultanului, a carui valóre aproximativu este pretiuita la dóua sute de milliöne franci.

In midiuloculu chioscului, tocmai sub cupola, unde suntu atarnate cinci cadelnitie de aur, ornate cu petre scumpe, primul obiectu care se arata vederiloru nóstre este thronulu historicu alu lui Schah Nadir, thesauru totu-deodata pretiosu si curiosu. Acestu tronu apartienea una-data suveranulu alu carui nume si pórtá, si care -lu perdu in urm'a sangeróseloru lupte ce avú cu biruitorulu seu Sultanulu Ahmed II Schahulu Nadir, care a domnit in prim'a diumetate a secolului alu XVIII-lea, a fostu celu din urma mare suveranu persianu; cucerise una mare parte din Asi'a-Centrale si din Indii, si pare a-si fi asigurat preponderanti'a Persiei in Orientu, candu isbucni nefericitulu resbelu contra turciloru.

Perderile venira atunci rapede una dupa alt'a si potemu dice ca de atunci datéza decadenti'a complecta a acestui anticu regatu.

Descriptie. Tronulu lui Nadir Schah, care, dupa cumu vedemu, ne amintesce suvenire cu totul hystorice, este de lemn si asediatu pe patru pitióre destulu de scurte. Elu este impregiuratu de unu pervasu sem-circulariu, imbracatu in una cuirasa de aur, ornata cu petre pretiósse.

Arabescele formate de aceste petre, pr'ntre cari suntu cate-va de una valóre inensa, suntu tóte in stilu persianu. Pana chiaru si pitiórele acestui imensu fotoliu suntu acoperite de petre scumpe, pr'ntre cari distingemu mai alesu margaritaruri, rubinuri si smaranduri, de dimensiuni aprópe colosali.

Cu tóte ca acestu mobilu, fórté originalu altu-mintrelea, nu are nici una valóre esthetica, se pretinde ca i a trebuitu pana la 12,000 de petre scumpe pentru decoratiuni. Acesta ne va suprinde mai pucinu candu vomu afla, ca tronulu lui Nadri-Schah are într'adeveru una valóre intrenseca de mai multe diecimi de milliöne.

Lenga acestu tronu vedemu armur'a Sultanulu Muratu I, care muri asasinatu de catra unu teneru patriotu serbu pe campulu de batalia dela Kossovo-Pole in anulu 1839. Lucratu in modu artisticu, armur'a, gladiulu, busduganulu si toporasiulu suntu decorate cu diamante, cu margaritare, cu turquoise si rubinuri, representandu si ele una valóre de mai multe milliöne. Casc'a lui Muratu I este si densa de aur masivu sapata si coronata de una fórté scumpa agrafa de diamantu, ceea ce ar' poté probá originea sa persane.

Tronulu lui Nadir Schah si armur'a Sultanulu Murat I constitue cele mai principale bucati din thesaurulu Sultanului la care se léga multime de suvenire historice. Cá se avemu inse unu tabelu mai complectu, se mentionamu colectiunea de porcelanuri antice, chinezesci si japonese, aduse de catre Sultanulu Selim I dupa cucerirea Egyptului.

In fine patru dulapuri cari fia-care contieniu una colectiune distincta. 1. Armele de focu. 2. Armurele. 3. Sabiile, iataganurile, pumnalele.

4. Obiecte de usulu domesticu.

Armele de focu. 1. Este una colectiune lucrata si decorata cu avutia, contienendu modeluri de tóte dimensiunile si de tóte feliiuri. Cate-va

bucati suntu chiaru acoperite cu petre scumpe si cu incrustatiuni de ivoriu de sedef, de margaritari si de margeanu etc. Se distinge mai alesu unu cornu de érba de pusca de auru minunatu, ornatu cu diamante de una valóre insemnata.

Armure. 2. In acésta colectiune trebue se vorbimu mai alesu de 4 (sagetarnice) de auru acoprite cu diamanturi si smaranduri, precumu si unu pumnalu alu carui maneru este compusu de trei smaranduri, din cari dóua ca nuc'a de mari éra celu d'alu treilea cá una de gaina.

Sabii. 3. In midiuloculu unei bogate colectiuni de sabii, iatagane, pumnale etc., vomu distinge sabi'a de otielu de Damas a lui Mahomed II, sabi'a ce a purtat'o acestu Sultanu in diu'a candu s'a luat' Constantinopolulu. 4. Si dupa ce vomu mai vorbi despre vasele, ulciórele, stictele, farfuriile, etc. etc., tóte acestea lucrari de usulu domesticu, si cate-va obiecte de auru, de argintu, de argintu suflatu cu auru insemnatóre din punctulu de vedere artisticu si archeologicu.

Mentionandu in fine frumósele margele de auru si diamantu, serviciurile de cafea in filigrane, ciubucile de ivoriu si chihlibaru, si mai in specialu de liguanulu de lagaru alu Sultanulu Mohamedu IV de pele si de cositoru de una ornamentatiune fórté originala, dupa ce vomu fi vorbitu despre acestea, vomu fi terminatu unu reportu resumatu despre thesaurulu Sultaniloru, care, atatu sub reportu'iu imensei sale valori materiale catu si din punctulu de vedere artisticu si archeologicu, constituie intr'adeveru una din cele mai avute si pretiósé colectiuni din lumea intréga.

(Va urmá).

Bucuresci 29 Oct. Unele diare din capitala, reproducundu nisce sgomote respandite de diurnalele straine, arata cumca printiulu Friederich de Hohenzollern, fratele Domnitoriului, ar' veni in tíera spre a ocupa unu postu in armat'a romana, avendu a se stabili aici pentru mai multu tempu.

Aceste sgomote fiindu nefondate, guvernulu le da cea mai formala desmintire.

Printiulu Friederich de Hohenzollern, intreprindendu una calatoria in Orientu, va profitá negresitu de acésta ocasea spre a visitá pe Augustulu seu frate si va petrece catu-va tempu in Bucuresci.

„Mon“

Probe din dictionariulu societatei academice.

(Urmare.)

B. prin noue metafore, trasse d'in considerarea co capulu este partea cea mai importante: 1. luandu partea cea mai insemnata in locu de totu, omu sau animale consideratu ca totu independente in sene, persona, individu, insu (unu insu): mi au moritu mai multe capite de calli; populationea cetatei se suie la diece mii de capite de omeni; câte capete, atáte pareri; darea impartita pre capite, dare pre capu—impositu personale; la inscrierea populationei cetatei se aflara, in acea cetate, diece mii capite de barbati, camu totu atáte capite de muieri, si unu triplu numeru de capite de copilli; capite libere—omeni liberi; pre capulu nostru, in capulu loru, etc.; sunt expresioni mai energice decâtu: pre noi, in ei; de asseminea si vai de capulu teu, vai de capulu meu, etc., mai espressive decâtu vai de mene, vai de tene; — unu capu—senguru, fora socia, fora copii, etc.: unu capu sunt, si de acea-a nu me temu, co nu voiú avé cu ce trai; in acellu-asi intellesu se dice si cu capulu — omu cu capulu—omu fora socia, copii, parenti, etc. (vedi inse si urmatoriulu 2.); a si aflá bene capulu—a aflá bene personei, fientei selle; de aci si locutioni ca: a) de capu cu insemnarile; a) de fia-care in parte: a impartí militariloru câte 5 lei de capu; d'in acesta summa ne vine se solvemu câte diece lei de capu; a cere erbaritu câte unu leu de capulu de oue; in acellu-asi intellesu si: pre capu, pentru capu, cumu: a solve unu leu erbaritu pentru capulu de oue; cátu ne vine se solvemu pre capu? vine pre capu câte cinci lei; β) de sene, independente, fora domnu, fora preveghiatoriu, fora custode, etc.: vitele ambla de capulu loru; numai copilli maturi se lasa de capulu loru; muierea lassata de capulu seu se dede la resipa si desordini; a face ceva de capulu sen— a face ceva de sene, de voi'a

sea, neimpinsu si constrinsu de nemine, si prin urmare cu intellesu differitu de: a face ceva d'in capulu seu, (vedi urmatoriulu 3.); b) in capu, peno la unulu, peno la unu individu, si de aci, deplenu, essactu, neci mai multu neci mai pucinu: erau sieptedieci de armati in capu; amu numeratu galbenii si si amu aflatu, co sunt doue cente in capu; ce mi dai, ti voi da si eu in capu; pescele trage cinci libre in capu, etc.; 2. considerandu capulu ca organulu vitale cellu mai insemnatu, vietia, essistentia: a) vietia fusica: a se oppune tyrannulu cu periclulu capulu; cu capulu a mana — in mare periclu de vietia: cine merge la bataia, cine callatoresce pre mare, are sau e, in fia-care momentu, cu capulu a mana; a si repune capulu— a si perde capulu; a si pune capulu— a se pune cu capulu pentru cineva sau ceva; amicii boni si punu capulu unulu pentru altulu; a se prende pre capulu seu; a solve errorile sau crimenile cu capulu seu; una data cu capulu nu—neci mortu: nu ne vomu dá una data cu capulu; omulu onestu nu face una data cu capulu ce nu e onestu; a si face de capu— a face fapte ce adducu perdiare a vietiei naturale sau si morale, civile, (vedi urmatoriulu b); a fi de capu cuiva— a fi spre perdiare a vietiei naturale cumu si morale: de capu si a facutu, de capu i a fostu; mai vortosu in blasteme: fi le aru de capu, fiendu co senguri si facu de capu; de capu ti ai facutu, de capu se ti fia, (vedi si mai diosu la C.; b) vietia civile, positione sociale, statu sau stare, etc.: a face capu feteloru— a le dá la cas'a loru, a le maritá; a face capu copiiloru sei, a le face stare, a le dá positione; omu numai cu capulu—au numai, ca la precedentele 2. omu fora socia, copii, parenti, etc.. senguru pre lume; ci si: omu fora neci una stare, fora neci una stabilitate; — dupo conceptulu straboniloru Romani, capulu sau starea civile imbraciá libertatea, cetatea sau cetatian'a—dereptulu de cetate si famili'a sau dereptulu de familia; perderea acestoru derepturi se chiamá, la densii, deminutione sau micusiorare de capu; ecco cumu se espreme, in acestu respectu, jurisconsultulu Paulu (Dig. 4, 5, 11.): capit' deminutionis tria genera sunt: maxima, media, minima: tria enim sunt, quae habemus: libertatem, civitatem, familiam; igitur, quum omnia haec amittimus, hoc est libertatem et civitatem et familiam, maximam esse capit' deminutionem; quum vero amittimus civitatem, libertatem autem retinemus, mediam esse capit' deminutionem; quum et libertas et civitas retinetur, familia tantum mutatur, minimam esse capit' deminutionem constant—de trei generi e deminutionea de capu: mare, mica si media; coci trei sunt si statele civili ce avem: libertatea, cetatea si famili'a; candu asiá dero tote acestea le perdemu, adeco si libertatea si cetatea si famili'a (cumu se intempla unui condemnatu la morte), atunci e deminutione de capu mare: candu inse perdemu cetatea, dero ne pastrámu libertatea (cumu se intempla unui essilatu), atunci e deminutione de capu media; candu in fine nu perdemu neci libertatea neci cetatea, ci numai famili'a (cumu se intempla unui omu prin adoptiune sau unei femine prin casatoria), atunci e deminutione de capu mica; — de asseminea la vechii straboni Romani se chiamau capite censi, (vedi capitecensu), cei inscrissi in registrele statului numai cu capulu, adeco fora neci una stare, — acumu d'in celle espuse in acestu paragrafu, cumu si in cellu precedente 2. resulta, co in multe expresioni d'in celle mai popularie cuventulu capu a pastratu, in limb'a nostra, urme nesterse d'in acceptionile intellesului de stare civile sau stare in genere, ce avea si caput in limb'a vechiloru straboni, cumu: omu de capulu seu—omu liberu, omu numai capulu—fora familia sau fora neci una stare; compara si captaniariu — omu cu casa, sau omu ce solve numai darea pre capu; vedi si mai diosu la 4.; capu de familia—omu inoratu, cu casa si copii; ecco inco câteva locutioni popularie, in cari capu figuredia cu intellesulu de stare, medilocu sau mediloco, potentia sau potere: a nu avé unde se si plece capulu— a nu avé unu capitaniu de patu, unu patn, una casa; a nu avé nemica; a nu avé capu de a face ceva— a nu avé medilocu; dero si: a nu avé precepere, sau a nu avé tragere de anima, voia, (vedi urmatoriulu 3.); nu e capu de a face cu densulu ceva, nu e potentia sau medilocu; 3. d'in considerarea, co capulu este scaunulu intelligentiei: a) mente, precepere, intellegere in genere: omu cu capu, omu fora capu; capu grossu, omu cu capu grossu sau omu grossu de capu—omu care anevoia

precepe: capu usioru omu cu capu usioru, sau omu usioru de capu—omu care usioru si currendu precepe, in opposetione cu capu greu, omu cu capu greu sau omu greu de capu—care anevoia si greu precepe. inse capu greu si cu insemnarea materiale de capu ingreunatu de betia, de morbu etc. in opposetione totu cu capu usioru, care de asseminea se iea si cu intellesu materiale; omu cu capu—omu cu mente, si cu precepere, in opposetione cu omu fora capu, fora mente; omu cu capu si anima, preceputu si animosu, sau: omu cu precepere si bonu (vedi si mai diosu la C d'in acestu paragrafu); (Va urmá).

La adress'a Dlui „Idem, qui pridem“

Scrisorea a dóua fara datu, subsemnata cu „Idem qui pridem“ o amu primitu; dér' cea din 4 Sept. la care te provoci in cea primita (fara datu) nu mi a venitu la mana; esti rogatu a supleni lips'a celei de anteie!

†.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de docente primariu devenitu vacantu prin abdicarea fostului docente, la scól'a gr. cat. din comun'a besericésca Sinc'a vechia se escrie alu II-lea concursu pana la 10 Noembre anulu cur.

Emolumintele suntu urmatórele:

a) salariu de 300 fl. si adeca: din interesele fondului scolastecu 250 fl. si din cass'a comunale 20 fl. v. a. pre care -i va primi in rate lunari decursive.

b) cuartieru liberu.

c) lemnele necessari pentru incaldirea localitatiloru scolare si a cuartirului de locuintia.

Conditunile suntu urmatórele:

1. Docentele se fia cualificatu dupa legile scolastice.
2. Se scia cantarile si tipiculu santei nóstre beserice gr. cath.
3. Se aiba cunosciintia si din limb'a maghiara si germana.

Concurentii pe acésta statiune pana la terminulu susu prefiptu voru avé a-si substerne suplicele provediute cu cartea de botezu, atestatu despre absolvirea cursului preparandiale pre cumu si despre ocupatiunile de pana acumu — catra venerabilulu officiu vicariale gr. cath. in Fagarasiu.

Datu din partea senatului scolastecu gr. cath. alu comunitatiei. Sinc'a vechia in 26/10 1873.

Senatulu scolastecu sus-amentitu.

1—3

In editur'a Librariei

SOCECU & COMP.
din **Bucuresci**

au aparutu si se afla la noi de vendiare:

Scrierile complete ale lui

Constantinu Negruzzi

3 Volume, formatu Charpentier, chartia velina.

Pretiuulu 7 fl. 50 cr.

Frank & Dressnandt,
librariu in BRASIOVU.

2—2

Cursurile

la bursa in 31 Octombre 1873 stá asia:

Galbini imperatesoi	—	—	5 fl. 42	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9 „ 07	„ „
Augsburg	—	—	107 „ 75	„ „
Londonu	—	—	112 „ 80	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	73 „ 25	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	68 „ 50	„ „
Obligatiunile rurale ungare	—	—	73 „ —	„ „
„ „ temesiane	—	—	72 „ 50	„ „
„ „ transilvane	—	—	69 „ —	„ „
„ „ croato-slav.	—	—	74 „ —	„ „
Actiunile bancei	—	—	965 „ —	„ „
„ creditului	—	—	219 „ —	„ „